

BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
Szociológia és Szociális munka Kar
Magyar Szociológia és Szociális munka Intézet

21 December 1989 Sgút, 128 400604, Kolozsvár/ Cluj-Napoca, Tel: 0264 424674, Fax: 0264 424674, E-mail: secretariat@socasis.ubbcluj.ro

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK - SZOCIÁLIS MUNKA SZAK

BEVEZETÉS A SZOCIÁLIS MUNKÁBA

I. A szakma születése, kialakulásának korszakai, definíciója és általános célkitűzései

1. Hegyesi, G. – Talyigás, K. (szerk. 1994): *A szociális munka elmélete és gyakorlata*, Semmelweis Kiadó, Budapest (52-80.)
2. Neamţu, G. (2011): *Geneza profesiei de asistent social* in.: *Tratat de asistenţă socială* (77-83. old.)
3. Roth, M. (2003): *Definiția și obiectivele asistenței sociale* ; in. *Perspectiveteoretice și practice ale asistenței sociale* (27-57.old.)

II. A szociális probléma ismertető jegyei; szakmai szerepek, feladatkörök a szociális munkában

1. Lussi, P. (2004): A szociális probléma. In. *A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlati tankönyve*, HID Alapítvány kiadó, Budapest pp. 88-104.
2. Compton, B. R., Galaway, B. (2000). A szociális munka természete. In: Hegyesi, G., Talyigás, K. (szerk.), *A szociális munka elmélete és gyakorlata*. 1.kötet. Általános szociális munka (pp. 67-79). Budapest: Wesley.
3. Woods, R. (2000): A szociális munkások tevékenységeinek egy lehetséges rendszerezése. In: Hegyesi, G., Talyigás, K. (szerk.), *A szociális munka elmélete és gyakorlata*. 1. kötet. Általános szociálismunka (pp. 31-44). Budapest: Wesley.

I. A szociálpolitikára ható általános értékek; a segítő kapcsolat jellege; értékek a szociális munkában

1. Roth M. (2003): *Relația de asistență socială*; in. *Perspectiveteoretice și practice ale asistenței sociale* (57-71.old.)
2. Zombori Gy. (2009): A szociálpolitikára ható értékek, in. *A szociálpolitika alapfogalmai*, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest (41-56.)
3. Neamţu, G. (2003): *Trebuințele umane și problemele sociale*, in.: *Tratat de asistență socială* (150-166. old.)

EGYÉNEKKEL VÉGZETT SZOCIÁLIS MUNKA

I. Fontosabb elméleti irányzatok és modellek a szociális munkában – a rendszerszemlélet előnye és alkalmazása az egyénekkel végzett munkában

1. Szabó Lajos (2000). A rendszerszemlélet és az általános szociális munka modellek megjelenése az esetmunkában. In: Szociális esetmunka. Elméleti alapvetés. Wesley Kiadó, Budapest, pp. 108-118.
2. Hepworth Dean H. & Larsen Jo Ann (1990). Bevezetés a problémamegoldó folyamatba (Enhancing clients' problem-solving skills). In: Szociális munka egyénekkel és családokkal — esetmunka (2. kötet), szerk. Tánczos É., Wesley Kiadó, Budapest, pp. 145-154.
3. David Howe (1987). A behaviorista szociális munka. In: Szociális munka egyénekkel és családokkal – esetmunka (2. kötet), szerk. Tánczos É., Wesley Kiadó, Budapest, pp. 33-47.
4. Szabó Lajos (2000). A dinamikus lélektani megközelítés. In: Szociális esetmunka. Elméleti alapvetés. Wesley Kiadó, Budapest, pp. 39-56.

II. A kliensrendszer felmérése, a szociális diagnózis és a szerződés. A klienssel való kapcsolat jellege és szakaszai, illetve a szakmai készségek használata

1. Roth Mária (2003). Fazele procesului de asistență socială. In: Perspective teoretice și practice ale asistenței sociale. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, pp. 141-149.
2. Hepworth Dean H. & Larsen Jo Ann (1990). A sok szempontú felmérés (Multidimensional Assessment). In: Szociális munka egyénekkel és családokkal—esetmunka (2. kötet), szerk. Tánczos É., Wesley Kiadó, Budapest, pp. 66-97.
3. Hepworth Dean H. & Larsen Jo Ann (1990). A célokban való megegyezés és a szerződés megfogalmazása (Negotiating goals and formulating a contract). In: Szociális munka egyénekkel és családokkal — esetmunka (2. kötet), szerk. Tánczos É., Wesley Kiadó, Budapest, pp. 129-144.
4. Buda Béla (1980). Az empátia szintjei. Az empátiát fejlesztő hatások. Az empátiát csökkentő lélektani tényezők. In: Az empátia — a beleélés lélektana. Gondolat Kiadó, Budapest, pp. 82-85 és 155-167.

CSALÁDOKKAL VÉGZETT SZOCIÁLIS MUNKA

- I. A családokkal való szociális munka gyakorlata** (Alapelvek; gyakorlati aspektusok; a szociális munkás szerepköre, jellemzői, tulajdonságai)
- II. A család működésének főbb aspektusai** (A család működését befolyásoló tényezők; A család működésének szintjei; A család működésének kritériumai: A McMaster Modell)
- III. A családdal kapcsolatos fontosabb elméletek** (A család, mint rendszer; A család, mint műhely; Családi életciklusok)
- IV. Az esetelemzés szempontjai és a beavatkozási terv lépései a családokkal való szociális munkában** (Kezdeti szakasz, A változás/beavatkozás szakasza, A közös munka befejezése)
- V. A krízisben lévő család. Krízisintervenció.**
- VI. Fontosabb technikák alkalmazása** (A genogram; A családi otthon alaprajza; Családi fényképek technikája; A családi élőszobor)

Szakirodalom:

1. Ryan C.E., Epstein B.N., Keitner G.I., Miller Bishop S.D. (2005). The McMaster Model of Family Functioning. In. Evaluating and treating families: The McMaster Approach, Routledge, New York, pp. 23-45.
2. Berg I.K. (1995). Hasznos kérdések és egyéb interjú-technikák. In. Konzultáció sokproblémás családokkal. Családterápiás olvasókönyv V. Animula Kiadó, Budapest, pp. 68-92.
3. Komlósi P. (1997). A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki egészségére. A családi életciklusok. In. Gerevich J. (szerk.). Közösségi mentálhigiénié, Animula Kiadó, Budapest, pp. 17 – 34.
4. Müller-Fábián A. (2015): A családokkal való szociális munka elméleti és gyakorlati vonatkozásai. Accent Kiadó, Kolozsvár, pp. 33-82, pp. 91-108, pp. 108-113, pp. 138-145, pp. 166-171, pp. 174-175, pp.178-184, pp. 187-189.
5. Tomm K. (1989). Az interventív (beavatkozó) interjúzás. Mikor tegyünk fel oknyomozó, cirkuláris, stratégias vagy reflexív kérdéseket? In. Családterápiás olvasókönyv I. Animula Kiadó, Budapest, pp. 101-117.

CSOPORTOKKAL VALÓ SZOCIÁLIS MUNKA

Az elméleti fogalmakat a hallgató meg kell, hogy határozza majd egy gyakorlati példán keresztül be kell, hogy mutassa, a gyakorlati alkalmazásra saját példán keresztül kell rámutatnia.

I. A szociális munkában alkalmazott csoportok sajátosságainak és fajtáinak ismertetése

Kötelező

Albert-Lőrincz Enikő, (2004), II. Bővített újrakiadás, A csoportokkal való munka módszertani kérdései, Scientia Kd., Kolozsvár (129-135 old.). Neculau Adriana,(2007), Dinamica grupului si a echipei, Collegium, Polirom, Iasi (11-31 old.).

Ajánlott

Muresan A, (2005), Cunoastera si conducerea grupurilor sociale, Cluj-Napoca, Editura Accent (23-45 old.).

Yalom, I. D., (2008), Tratat de psihoterapie de grup, Editura trei. Bucuresti, (519-536 old.).

II. Csoportdinamikai elemek: A kiscsoport fejlődése; Csoport jelenségek; Szerepek a csoportban; Csoportreakciók; Csoportspecifikus áttétel– viszontáttétel; Csoportspecifikuse ellenállási formák

Kötelező

1. Albert-Lőrincz Enikő, (2004), II. Bővített újrakiadás, A csoportokkal való munka módszertani kérdései, Scientia Kd., Kolozsvár (31-67 old.).
2. Gosztonyi Géza, (szerk), 1996, A szociális munka elmélete és gyakorlata 4. kötet, Bárczi Gusztav Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest (101-127 es 245-311 old.).
3. Neculau Adriana, (2007), Dinamica grupului si a echipei, Collegium, Polirom, Iasi, (34-65o).
4. Szőnyi G., (2005), A lélektani munkára épülő csoportok vezetése, Medicina, Budapest, (153-169 old).
5. Szőnyi G., (2015), A pszichoteráia tankönyve, Medicina, Budapest,(75-141 old).

Ajánlott

1. Rudas J., (1990, 2007), Delfi Örökösei, Gondolat, Bp. (54-95 old.).
2. Yalom, I. D., (2008), Tratat de psihoterapie de grup, Editura Trei, Bucuresti,(73-133 old),

http://tatk.elte.hu/file/SEGITO_MODSZEREK_FEJLESZTO.pdf

III. Az ambuláns csoport megtervezése és a munka megszervezése

Kötelező

1. Albert-Lőrincz Enikő, (2004), *II. Bővített újrakiadás*, A csoportokkal való munka módszertani kérdései, Scientia Kd., Kolozsvár (85-101 old.).
2. Gosztonyi Géza, (szerk), 1996, A szociális munka elmélete és gyakorlata 4. kötet, Bárczi Gusztav Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, (54- 86 old.).
3. Rudas J., (1990, 2007), *Delfi Örökösei*, Gondolat, Bp. (111-130 oldal)
4. Szőnyi G., (2005), *A lélektani munkára épülő csoportok vezetése*, Medicina, Budapest, (63-133).

IV. A csoportvezetés: kompetenciák, technikák, páros-vezetés

1. Albert-Lőrincz Enikő, (2004), *II. Bővített újrakiadás*, A csoportokkal való munka módszertani kérdései, Scientia Kd., Kolozsvár (100-108 old.).
2. Neculau Adriana, (2007), *Dinamica grupului și a echipei*, Collegium, Polirom, Iași (66-68 old.).

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS *

*A tételsorban megjelenő témák elemzése megtalálható az „Elmélet és módszertan a szociális munkában: közösségfejlesztés” című elektronikus tankönyvben, melynek elérhetősége érdekében a szabobela@yahoo.com címenlehet érdeklődni.

1. A közösségfejlesztés kapcsán megjelenő fogalmak 1-6 old.
2. Közösségfejlesztés 8-11old.
3. Közösségfejlesztő 11-12 old.
4. Szerepek 12-13 old.
5. Közösségelméletek (I) 15-23 old.
6. Közösségelméletek (II) 24-33 old.
7. A közösségfejlesztés kialakulásának története egyes meghatározóországokban 34-40 old.
8. A közösségfejlesztés klasszikus modelljei 42-49 old.
9. A szociális munkás szerepei a közösségfejlesztésben 50-58 old.
10. Módszerek a közösségfejlesztésben 59-63 old.
11. A közösség feltárására alkalmazott módszerek 64-68 old.
12. Aktivizáló módszerek 69-81 old.
13. A helyi nyilvánosságot, az együttműködést és a gazdaságot fejlesztő módszerek 82-86 old.

A vizsga menete:

I. Elméleti ismeretek felmérése

A fenti témákban egy írásbeli vizsgára kerül sor.

II. A szakdolgozat védeése szóbeli bemutatás formában történik.